

BORDÁS GYŐZŐ
A MI PORUNK

Bordás György
A mi porunk

Forum Könyvkiadó, 2018, 278 oldal, 2000 Ft

Recenzióm tárgya, egy vaskos kötet, majd háromszáz oldalas, kétszeresen is ajándék. Elsősorban az a szerzőnek, hiszen az Újvidéki Forum Könyvkiadó Intézet ezzel köszönti 70. születésnapján, ám meglepi vele minden olvasóját is, mert olyan tartalmakat ad a kezünkbe, amelyek értékes aranyrögök a délvidéki és az egyetemes magyar művelődéstörténetről való ismeretünk további bővítéséhez

Szerzőnk öt részre osztotta szövegeit. Az elsőben szépirodalmából, legfrissebb novelláiból ad ízelítőt. Nyolc elbeszélés sorakozik, amelyekben kevés a fikció, annál több a tény, a valóság. Bordás regényeiben is hasonlóképpen alkot, meseszövése teszi változatossá előadását és természetesen a nem szokványos történet. Valójában hétköznapi esemény lenne mind, de mássá teszi őket az alkotó. *A mozibonton* című novella a szülővárosban, Verbászon játszódik. A Nemzeti mozi megépítése a kiindulópont, amely intézmény Monarchia-szerte ismert lett külleme és programja miatt. Fordulatok jöttek, amelyet a nézőknek kellett elviselniük! Impériumváltásokkor, hiszen volt az is a Nagy Háború után éppen három, különösen alakult a műsorséma, mert beavatkoztak a hatalmat képviselő mozi életébe, s át is keresztelték Nacionalra. Ez örökös, megmaradt az államosítás után is.

Kétszeres ajándék

Balogh István könyvajánlója

A második ciklus a *Művészeti kapcsolatok*. Nyolc szövegből hét olyan közlés, amelynek szerzőnk maga is aktív részese, ám a nyolcadik, az *Egy síremlék majd száz éve* című, Medgyessy Ferenc (1881–1958) ismert magyar szobrászművész egyetlen vajdaságban föllelhető alkotásának szinte regényes történetét meséli el. A szobrászművész Pechán József verbászi festő- és fotóművész síremlékét ékesítő „kőből kibontott szobor”, amely a *Támaszkodó nő* címet viseli, ma is a verbászi temető kiemelkedő díszé.

Érdekes, fölöttébb izgalmas adalékokat találunk a következő ciklusban. A *Szerkesztői naplóból* főleg jegyzeteket tartalmaz, olyanokat, amelyeket a könyvszerkesztő Bordás György vethetett noteszlapra. Itt bukkanhatunk rá Széchenyi István Szerbiai utazására, Danilo Kiš József Attila és Radnóti Miklós szerb nyelvre való átfordításának néhány érdekességére, Zilahy Lajos vajdasági kapcsolataira, de vajdasági kortársakat is főlemleget a szerző.

A Requiem megemlékezések, nekrológok csöpp gyűjteménye a szerző tanáiról, barátairól, alkotótársairól. A főlemlegetettek valamennyien meghatározói voltak vagy a délvidéki irodalomnak, újságírásnak vagy az egyetemi oktatásnak. De itt található emléksorokat Göncz Árpád, Juhász Ferenc és Kántor Lajos tiszteletére is.

Az Appendix, mint utóhang, önvallomás. Az első írásban szerzőnk a Forum Könyvkiadó Intézet igazgatói-főszerkesztői meg nem valósult munkatervét tartalmazza, amelyet nem teljesíthetett, mert átigazolt a Magyar Szó igazgatói székébe. Újvidékiek lenni a következő szöveg címe. Azt hihetnők, Bordás léleklében verbászi maradt, de lokálpatriotizmusa átigazolt Neoplantába. Ám ez nem véletlen, Verbász már évtizedek óta nem az, ami valaha volt. Egynyelvű település lesz lassan, a németeknek már szinte nyoma sincs, magyar szót is alig hallanai.

Végül egy interjúval zár a kötet, Danyi Magdolna (1950–2012) vajdasági költő, egyetemi tanár, az új Symposium volt főszerkesztője beszélgetett Bordás Györgyvel, 2012 januárjában. *Az irodalomnak hitelesítő szerepe van* címet kapta a szöveg. Irodalmárok, képzőművészek, művelődéstörténészek, színházak mindennemű varázslói, szerkesztők, politikusok, segítők és kerékkötők valahányan ott sorjáznak a válaszokban.

Minden délvidéki és délvidékről érdeklődőknek tiszta szívvel ajánlom e könyvet, amely *A mi porunk* címet viseli, s jelöli azokat a porszemeket, amelyek lábballinkra tapadtak, míg megkíséreltünk átgyalogolni, néha botorkálni életünk egyetlen ösvényén.